

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 644/2024-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Mgr. Vladimírom Šiškom, Planckova 2, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/39/2023 z 31. júla 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/39/2023 z 31. júla 2024. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľka taktiež žiada, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica platobným rozkazom sp. zn. 16Up/1126/2018 z 3. januára 2019 zaviazal sťažovateľku k povinnosti do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu zaplatiť žalobkyni [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] Česká republika (ďalej len „žalobkyňa“), istinu vo výške 164 088,88 eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 164 088,88 eur od 4. novembra 2016 do zaplatenia. Sťažovateľka ako žalovaná podala 15. januára 2019 proti platobnému rozkazu odpor. Okresný súd Banská Bystrica vec postúpil súdu prvej inštancie ako vecne a miestne príslušnému Okresnému súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) na jej prejednanie z dôvodu, že žalobkyňa podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v zákonom stanovenej lehote navrhla pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie. Okresný súd rozsudkom č. k. 17C/46/2019-180 z 5. októbra 2020 sťažovateľku zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 164 088,88 eur spolu s úrokmi

z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej sumy od 4. novembra 2016 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania proti sťažovateľke v plnom rozsahu. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie. Sťažovateľka namietala neúplné zistenie skutkového stavu veci z dôvodu nevykonania navrhovaných dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, čo podľa sťažovateľky viedlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu konajúceho súdu vo veci samej. Krajský súd v Trnave rozsudkom sp. zn. 11Co/61/2021 z 31. mája 2022 napadnutý rozsudok potvrdil a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie spoločne s návrhom na odklad vykonateľnosti rozhodnutia. Prípustnosť dovolania založila na dovolacích dôvodoch podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom dovolanie a návrh na odklad vykonateľnosti sťažovateľky zamietol, žalobkyni priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Sťažovateľka v odôvodnení ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu v podstatnom namieta, že rozhodnutie najvyššieho súdu je svojvoľné, arbitrárne a v rozpore s princípom právnej istoty, v napadnutom rozhodnutí dovolacieho súdu úplne absentuje posúdenie aspektu právnej istoty a spravodlivosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

6. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

7. Z hľadiska predbežného prerokovania tejto časti ústavnej sťažnosti je podstatný najmä § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého „Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.“, a taktiež § 124 zákona o ústavnom súde, ktorý stanovuje lehotu na podanie ústavnej sťažnosti na dva mesiace od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza niekoľko „poznámok sťažovateľky“, v ktorých odkazuje z dôvodov „rozsahu odôvodnenia dovolania“ a „rozsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dovolacieho súdu“ na úplné znenie dovolania a napadnutého rozhodnutia najvyššieho

súdu. Podané dovolanie, ako i napadnutý rozsudok najvyššieho súdu neboli prílohou ústavnej sťažnosti.

9. Ústavný súd má v ústave a zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania.

10. Zákon o ústavnom súde zaviedol povinnosť pripojiť k ústavnej sťažnosti kópiu napádaného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkazu o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd, ako jej obligatórnu prílohu. Predloženie konkrétneho napádaného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkazu o inom zásahu orgánu verejnej moci, proti ktorému ústavná sťažnosť smeruje, je tak obligatórnou podmienkou konania o ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom.

11. Nepripojenie kópie napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo dôkazu o inom zásahu, ktorého prieskumu sa sťažovateľ domáha, je v rozpore s § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde a je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre nesplnenie obligatórných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde (m. m. I. ÚS 353/2017, II. ÚS 153/2017, III. ÚS 144/2018). Sťažovateľka nepripojením kópie napádaného rozhodnutia nielen nesplnila požiadavku plynúcu z § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ale nesplnila ani svoju dôkaznú povinnosť podľa § 20 ods. 1 toho istého zákona, pretože ak v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažovateľka tvrdí porušenie svojich základných práv a slobôd právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu, dôležitým dôkazom o ústavne relevantnom zásahu je práve kópia takého rozhodnutia. Sťažovateľka niekoľkokrát odkazuje na znenie odôvodnenia napádaného rozhodnutia, taktiež na znenie odôvodnenia dovolania ako pre rozhodnutie ústavným súdom o ústavnej sťažnosti významné argumenty. Ani jeden z dokumentov, na ktoré odkazuje, netvoril prílohu ústavnej sťažnosti.

12. Ústavný súd zdôrazňuje, že formálna prísnosť návrhov na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom, ako to je aj v prípade sťažovateľky (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 644/2014).

13. Advokát je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

14. Absencia kópie právoplatného rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd, bráni ústavnému súdu posúdiť splnenie podmienky včasného podania ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde. V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút

povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (m. m. I. ÚS 353/2017).

15. Z uvedených dôvodov ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

16. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu